

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 14CoP/12/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3522201888
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Bebčák
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:3522201888.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Bebčáka, členiek senátu JUDr. Martiny Nemravovej a JUDr. Miroslavy Korbašovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: 1/ A. B., nar. XX.XX.XXXX, 2/ A. B., nar. XX.XX.XXXX, a 3/ C. B., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, deti rodičov: matky D. B., E. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. X/X, F. A., štátny občan SR, právne zastúpenej JUDr. Zuzanou Ondrejovičovou, advokátkou so sídlom B. X, G. H. G. I., a otca J. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. F. XX, štátny občan SR, o zmenu úpravy práv a povinností rodičov k maloletým, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č.k. NM-4P/47/2022-90 zo dňa 3. novembra 2023, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Trenčín č.k. NM-4P/47/2022-90 zo dňa 3. novembra 2023 v napadnutých výrokoch II., III., IV., V., VI., VII., VIII. a IX. p o t v r d z u j e .

Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým rozhodnutím okresný súd rozhodol tak, že:

I. Súd schvaľuje rodičovskú dohodu v nasledovnom znení:

„Styk otca s maloletým A. B., nar. XX.XX.XXXX a maloletým C. B. nar. XX.XX.XXXX sa na žiadosť rodičov neupravuje a bude ponechaný na ich vzájomnej dohode.

S maloletým A. B., nar. XX.XX.XXXX je otec oprávnený stýkať sa nasledovne:

a) v každom nepárnom týždni od piatka od 18:00 hod. do nedele do 17:00 hod.

b) počas vianočných sviatkov v nepárnom kalendárnom roku od 23.12. od 10:00 hod. do 30.12. do 18:00 hod. a v párnym kalendárnom roku od 30.12. od 18:00 hod. do 07.01. v nasledujúcom nepárnom roku do 15:00 hod., pričom počas vianočných sviatkov neplatí úprava styku podľa bodu a)

c) počas jarných školských prázdnin od piatka predchádzajúceho jarným prázdninám od 18:00 hod. do nasledujúcej stredy do 18:00 hod., pričom počas jarných prázdnin neplatí úprava styku podľa bodu a)

d) počas veľkonočných sviatkov v párnym roku od stredy od 18:00 hod. do soboty do 10:00 hod. a v nepárnom roku od soboty od 10:00 hod. do utorka do 17:00 hod., pričom počas veľkonočných sviatkov neplatí úprava styku podľa bodu a)

e) počas letných školských prázdnin v každom roku od 01.07. od 10:00 hod. do 07.07. do 18:00 hod., od 01.08. od 10:00 hod. do 15.08. do 18:00 hod. a od 23.08. od 10:00 hod. do 31.08. do 18:00 hod., pričom počas letných školských prázdnin neplatí úprava styku podľa bodu a)

f) počas jesenných školských prázdnin vždy od prvého dňa vyhlásených jesenných školských prázdnin od 10:00 hod. do 01.11. každého roka do 17:00 hod., pričom počas jesenných školských prázdnin neplatí úprava styku podľa bodu a).

II. S účinnosťou od 31.05.2023 súd zvyšuje vyživovaciu povinnosť otca k maloletému A. B., nar. XX.XX.XXXX, zo sumy 100,- € na sumu 130,- € mesačne s tým, že výživné je splatné vždy do 25. dňa v mesiaci vopred, k rukám matky.

III. S účinnosťou od 31.05.2023 súd zvyšuje vyživovaciu povinnosť otca k maloletému A. B., nar. XX.XX.XXXX, zo sumy 120,- € na sumu 150,- € mesačne s tým, že výživné je splatné vždy do 25. dňa v mesiaci vopred, k rukám matky.

IV. S účinnosťou od 31.05.2023 súd zvyšuje vyživovaciu povinnosť otca k maloletému C. B., nar. XX.XX.XXXX, zo sumy 100,- € na sumu 140,- € mesačne s tým, že výživné je splatné vždy do 25. dňa v mesiaci vopred, k rukám matky.

V. Nedoplatok na zročnom výživnom pre maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, za obdobie od 31.05.2023 do 30.11.2023 vo výške 181,- € je otec povinný uhradiť v 10-tich mesačných splátkach po 18,10 €, ktoré sú zročné spolu s bežným výživným, počnúc právoplatnosťou tohto rozhodnutia, a to pod stratou výhody splátok.

VI. Nedoplatok na zročnom výživnom pre maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, za obdobie od 31.05.2023 do 30.11.2023 vo výške 181,- € je otec povinný uhradiť v 10-tich mesačných splátkach po 18,10 €, ktoré sú zročné spolu s bežným výživným, počnúc právoplatnosťou tohto rozhodnutia, a to pod stratou výhody splátok.

VII. Nedoplatok na zročnom výživnom pre maloletého C. B., nar. XX.XX.XXXX, za obdobie od 31.05.2023 do 30.11.2023 vo výške 241,33 € je otec povinný uhradiť v 10-tich mesačných splátkach po 24,13 €, ktoré sú zročné spolu s bežným výživným, počnúc právoplatnosťou tohto rozhodnutia, a to pod stratou výhody splátok.

VIII. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Poprad č.k. 15P/10/2015-34 zo dňa 20.05.2015 v časti upravujúcej výšku vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom, ako aj rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 9P/32/2020-217 zo dňa 08.10.2021 vo výroku IV. upravujúcom styk otca s maloletými deťmi.

IX. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení okresný súd poukázal na návrh, ktorým sa matka domáhala zmeny úpravy styku otca s maloletými deťmi, ktorá bola upravená rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 9P/32/2020-217 zo dňa 08.10.2021. Navrhla styk upraviť tak, že otec bude oprávnený stretávať sa so synmi každý tretí týždeň v mesiaci od piatka 17.00 hod. do nedele do 17.00 hod. Dôvodila tým, že deti k otcovi odmietajú chodiť, pretože je na nich príliš prísny, autoritatívny a nerešpektuje ich potreby. Maloletý A., ktorý je najstarší, už odmieta k otcovi chodiť úplne, pretože si s otcom nerozumie. Otec mu sľubuje veci, ktoré následne nesplní, pričom pre A. posielal políciu, pokiaľ nechce k otcovi ísť. Najmladší syn C. má predpísané okuliare kvôli zle zaoblenej rohovke, avšak otec mu v ich nosení bráni, okuliare mu odmieta dať, resp. mu ich schováva. Pokiaľ C. okuliare nosí, otec mu odmieta dať jesť. Stredný syn A. je autista vyžadujúci špeciálny prístup. Otec ho však necháva celý deň pri počítači a nepúšťa ho medzi rovesníkov, pričom s ním ani riadne nepracuje napr. pomocou tematických kartičiek s obrázkami denných činností a pod. Otec navyše v priebehu pol roka opakovane zmenil bydlisko, čo je pre autistické dieťa nevyhovujúce. Začiatkom apríla 2022 sa maloletý A. s C. s otcom nepohodli a následne od neho ušli a išli poľnou cestou z K. na F. A., s čím sa neskôr matke priznali. Počas pobytu detí u otca deti nesmú volať matke, preto jej volávajú len tajne, aby otec o tom nevedel. V priebehu konania dňa 31.05.2023 matka svoj návrh na zmenu úpravy styku zmenila tak, že navrhla styk otca s maloletým C. a A. neupraviť a styk otca s maloletým A. upraviť na každý druhý víkend v mesiaci od piatka 15.00 hod. do nedele 17.00 hod. Zároveň navrhla zvýšiť vyživovaciu povinnosť otca (naposledy upravenú rozvodovým rozsudkom Okresného súdu Poprad č.k. 15P/10/2015-34 zo dňa 20.05.2015) k maloletému A. zo sumy 100 € na sumu 130 € mesačne, k maloletému A. zo sumy 120 € na sumu 150 € mesačne a k maloletému C. zo sumy 100 € na sumu 140 € mesačne. Zvýšenie vyživovacej povinnosti matka odôvodnila tým, že od roku 2015, kedy bolo naposledy výživné otcovi určené, sa podstatne zmenili podmienky a došlo k výraznému nárastu cien a výdavkov na deti. Maloletý A. a C. k otcovi v súčasnej dobe ani nechodia, pričom otec iným spôsobom na ich výživu neprispieva. Otec mal v tom čase dlh na výživnom vo výške 7.610,24 € a bol kvôli tomu tunajším súdom trestne stíhaný /sp. zn. 3T/71/2021/. Celkové výdavky matky sú cca 1.400 € mesačne.

3. Okresný súd z vykonaného dokazovania k majetkovým pomerom matky zistil, že matka je zamestnaná v Spojenej škole, A. XX/X, H., kde za mesiace 10/2022 - 09/2023 dosiahla priemerný čistý mesačný príjem vo výške 1.443,58 € (č.l. 58). Okrem toho od Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny poberá

prídavky na 3 deti vo výške 180 € a príspevky súvisiace s postihnutím maloletého A. vo výške 69,87 € (v apríli 2023 bola výška tohto príspevku len 60,91 €). Z predloženého výpisu z účtu matky vyplynulo, že z bankového protiučtu s názvom L. B. jej bolo uhradené výživné v mesiaci 07/2022 vo výške 200 € + 120 €; v mesiaci 08/2022 vo výške 320 €; v mesiaci 10/2022 vo výške 320 € + 320 €; v mesiaci 12/2022 vo výške 320 € + 320 €; v mesiaci 01/2023 vo výške 320 €; v mesiaci 03/2023 vo výške 120 €; v mesiaci 04/2023 vo výške 120 € a v mesiaci 05/2023 vo výške 320 €. V mesiaci september 2023 matka na účet prijala celkom sumu 1.916,92 € (1.517,05 € mzda + 180 € prídavky na deti + 69,87 € kompenzačný príspevok maloletému A. + 150 € príspevok na bývanie od I. B. - starej matky detí). Výdavky matky v mesiaci september 2023 boli vo výške cca 1456 €. Pokiaľ ide o majetkové pomery otca, podľa výpisu z Registra finančných agentov, finančných poradcov, finančných sprostredkovateľov vedeného G. M. F. je otec maloletých detí od 28.05.2021 zapísaný ako podriadený finančný agent vo viacerých podregistroch (poistenia alebo zaistenia, kapitálového trhu, prijímania vkladov, poskytovania úverov, úverov na bývanie a spotrebiteľských úverov, doplnkového dôchodkového poistenia a starobného dôchodkového sporenia). Navrhovateľom zápisu bola spoločnosť FINGO.SK, s.r.o., ktorá za neho prevzala zodpovednosť. Z písomnej odpovede spoločnosti FINGO.SK, s.r.o. vyplynulo, že s otcom maloletých spolupracujú na základe zmluvy o finančnom sprostredkovaní, pričom je v postavení podriadeného finančného agenta. Za obdobie 01/2022 - 08/2023 mu vyplatili finančné prostriedky /províziu/ v celkovej výške 7.491,60 €, a to na bankový účet č. F. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX. Vyplatené finančné prostriedky sú nezdanené, nakoľko ide o odmenu finančného sprostredkovateľa, ktorý je podnikateľom. Priemerný príjem otca z finančného sprostredkovania tak predstavuje sumu cca 374,55 € mesačne pred zaplatením odvodov a zdanením. Z provízneho výpisu zo dňa 05.10.2023 vyplynulo, že za obdobie 21.09.2023 - 05.10.2023 bola otcovi vyplatená provízia vo výške 169,36 €. Otec písomne vyčíslil, avšak nepreukázal, svoje mesačné priemerné príjmy vo výške 885 € mesačne, ktoré sú tvorené: 600 € príjem z výkonu činnosti finančného sprostredkovania; 120 € za predaj kozieho mlieka (2 litre denne á 2 €); 90 € za predaj kozieho syra (300 g denne á 3 €); 25 € za predaj slepačích vajec (150 ks mesačne á 5 €/30 ks); 50 € iné (zelenina, mäso, zaváraniny). Svoje mesačné výdavky otec vyčíslil, avšak rovnako nepreukázal, v celkovej výške 834,77 €. Otec je po druhý raz ženatý, pričom z tohto manželstva s H. B., E. M., má maloletého syna F. B., nar. XX.XX.XXXX. S druhou manželkou už spolu nežijú, pričom vyživovaciu povinnosť k maloletému F. otec súdom zatiaľ nemá určenú. Pri posudzovaní potenciálneho príjmu otca, našiel okresný súd na webovej stránke profesia.sk veľké množstvo pracovných ponúk v Nitrianskom kraji, kde otec aktuálne žije, kde bol ponúkaný nástupný plat aj na robotníckych pozíciách okolo 900 € mesačne, ba i viac.

4. Vzhľadom k tomu, že rodičia maloletých detí v priebehu konania dospeli k dohode ohľadne styku otca s maloletým A., A. a C., okresný súd rodičmi navrhnutú dohodu schválil, nakoľko ju vyhodnotil ako v najlepšom záujme všetkých troch maloletých detí.

5. Pokiaľ ide o výšku vyživovacej povinnosti otca, okresný súd dospel k záveru, že od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti otca v čase rozvodu manželstva v roku 2015 došlo k podstatnej zmene pomerov na strane všetkých účastníkov konania. Matka bola v danom čase na rodičovskej dovolenke s rodičovským príspevkom vo výške 203 € a spolu s prídavkami na deti jej bolo vyplácaných 276 € mesačne. V súčasnej dobe je už zamestnaná a dosahuje priemerný čistý príjem 1.443,58 €. Otec v čase posledného určenia výživného mal 3 vyživovacie povinnosti a pribudla mu ďalšia vyživovacia povinnosť k dvojročnému F. B.. V čase posledného určovania výživného otec pracoval ako finančný poradca, pričom dosahoval príjem po zdanení cca 942 € mesačne. Aktuálne otec uvádza priemerný mesačný čistý príjem 600 € z finančného poradenstva a 285 € z predaja z dvora. Hodnoverné údaje o aktuálnych príjmoch otca sa však okresnému súdu napriek značnému úsiliu získať nepodarilo. Hoci otec uvádzal svoj čistý priemerný príjem od spoločnosti FINGO.SK, s.r.o. vo výške 600 € mesačne, tento údaj nemal oporu v oficiálnych dokladoch predložených touto spoločnosťou. Spoločnosť FINGO.SK, s.r.o. otcovi za obdobie 01/2022 - 08/2023 vyplatila províziu v celkovej výške 7.491,60 €, čo priemerne predstavuje sumu cca 374,55 € mesačne, aj to pred zaplatením odvodov a zdanením. Je tak zrejmé, že otec ohľadne svojich majetkových pomerov súd aj matku jednoznačne zavádza. Vzhľadom k tomu, že voči otcovi sú vedené exekúcie (na pojednávaní sa sťažoval, že mu exekútor najnovšie obstavil účet, kam mu posielali províziu zo spoločnosti FINGO.SK), javí sa pravdepodobnejšie, že otec buď pracuje „načierno“ alebo je mu odmena vyplácaná cez inú osobu. Tomuto záveru nasvedčuje aj fakt, že otec bol v Sociálnej poisťovni prihlásený ako zamestnanec na dohodu, hoci za celú dobu prihlásenia mal vymeriavací základ nulový. Postráda však elementárnu logiku, aby nejaký podnikateľský subjekt bezdôvodne nahlasoval zamestnanca v Sociálnej poisťovni a následne mesiace ho evidoval vo svojom mzdovom účtovníctve bez toho, aby pre neho nevykonával nejakú prácu. Pokiaľ ide o otcom uvádzané príjmy za predaj

produktov z chovu zvierat, tieto okresný súd rovnako vyhodnotil ako veľmi nevierohodné. Pri výsluchu na pojednávaní totiž otec uvádzal úplne iné ceny a množstvá, než následne uviedol v písomnom podaní predloženom na poslednom pojednávaní. Len príkladom, na pojednávaní otec uviedol, že od kôz nadojí cca 10 l mlieka denne (v sezóne), liter kozieho mlieka predáva po 4 €/l, kozí syr po 10 €/kg a slepačie vajčička predáva po 5 € / 30ks s tým, že ich predá mesačne 90 ks. V písomnom podaní však otec už svoje tvrdenia pozmenil a uviedol, že kozie mlieko predáva po 2 €/l a priemerne predá 2 litre denne, kozí syr predáva po 9 €/kg a priemerne denne predá 300 g, vajčičok predá 150 ks mesačne za cenu 5€/30 ks. Podľa písomného podania je otcov priemerný mesačný príjem z chovu domácich zvierat a predaja poľnohospodárskych produktov je cca 285 € mesačne.

6. V roku 2015, keď bola otcovi súdom určená výška vyživovacej povinnosti, najstarší syn A. navštevoval materskú školu a dvaja mladší A. a C. boli s matkou ešte doma. V súčasnej dobe všetky deti navštevujú základnú školu. Bez akejkolvek pochybnosti došlo v súvislosti s rastom detí aj k nevyhnutnému nárastu ich odôvodnených potrieb spojených s výživou, rastom, zdravotnou starostlivosťou, vzdelávaním, záujmovými a športovými aktivitami, k čomu všetkému sa v posledných mesiacoch pridal aj markantný medziročný nárast spotrebiteľských cien potravín, oblečenia, obuvi a drogérie. Otec matke nielenže žiadnym vhodným spôsobom nepomáha pri zabezpečení osobnej starostlivosti o maloletého A. a C. / A. si otec k sebe bráva/, ale finančnú situáciu a záťaž matky komplikuje a zhoršuje ešte aj tým, že nie vždy určené výživné matke riadne a včas zaplatí. To, že matka maloletých aktuálne zvláda uhrádzať všetky bežné výdavky rodiny so svojho príjmu, príspevku svojej matky na bývanie a štátnych sociálnych dávok, nemôže ospravedlňovať otcov nezodpovedný, svojvoľný prístup k plneniu si svojich vyživovacích povinností k vlastným deťom. Nemožno ignorovať ani to, že maloletý A. kvôli autizmu bude s vysokou pravdepodobnosťou odkázaný na pomoc matky aj v dospelosti, preto si matka nemôže dovoliť dnes zbytočne plytvať svojimi silami a finančnými prostriedkami len kvôli nezodpovednosti a nezrelosti ich otca.

7. Okresný súd okrem nevdle nezistil u otca žiaden relevantný alebo vážny dôvod (napr. zdravotný), pre ktorý by otec nemal byť schopný riadne a v primeranej výške si plniť vyživovaciu povinnosť k svojim maloletým deťom. Otec je mladý, fyzicky zdravý, má vzdelanie s maturitou, teda nič nebráni tomu, aby začal riadne pracovať. Pokiaľ otec pred súdom uviedol niečo v tom zmysle, že radšej sa bude venovať záhradke a chovu hospodárskych zvierat, než by mal niekde celý deň stáť v obchode, táto argumentácia v žiadnom prípade nemôže obstať za situácie, že má otec 4 maloleté deti, ktoré sú na neho odkázané výživou. Takýto postoj otca je neakceptovateľný z pohľadu zákona aj z pohľadu dobrých mravov, čo platí o to viac, že tento stav u otca trvá už roky, ako vyplýva aj z obsahu pripojených spisov. V súčasnej dobe je na trhu práce dostatok pracovných ponúk a príležitostí, aby otec mohol začať pracovať za dostatočne vysokú mzdu, ktorá mu umožní riadne a adekvátne plnenie si jeho vyživovacej povinnosti k maloletým deťom, ktorá povinnosť má prednosť pred ostatnými výdavkami rodičov. Vzhľadom na odstup času od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti, rapídny nárast spotrebiteľských cien a prirodzený nárast odôvodnených potrieb maloletých detí, okresný súd rozhodol tak, že výživné zvýšil v rozsahu, v akom to požadovala matka, a to odo dňa podania návrhu na zvýšenie vyživovacej povinnosti t.j. od 31.05.2023 so splatnosťou k 25. dňu v kalendárnom mesiaci, a to k maloletému A., nar. XX.XX.XXXX, zo sumy 100 € na sumu 130 € mesačne, k maloletému A., nar. XX.XX.XXXX, ktorý je autistom, zo sumy 120 € na sumu 150 € mesačne a k maloletému C. zo sumy 100,- € na sumu 140,- € mesačne. V prípade maloletého C. okresný súd zohľadnil nosenie okuliarov a dochádzanie do školy v inej obci, preto v jeho prípade zvýšil výživné až o 40 € mesačne. Nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 31.05.2023 do 30.11.2023 okresný súd vypočítal v prípade maloletého A. vo výške 181 €, v prípade maloletého A. vo výške 181 € a v prípade maloletého C. vo výške 241,33 €. Uvedené nedoplatky povolil otcovi splácať v 10-tich pravidelných mesačných splátkach zročných spolu s bežným výživným počnúc právoplatnosťou tohto rozhodnutia, a to pod stratou výhody splátok, ktorá bez ďalšieho nastane v momente omeškania otca s úhradou čo i len časti jednotlivých splátok. Týmto rozhodnutím sa menia skoršie súdne rozhodnutia v časti upravujúcej výšku vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom a rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 9P/32/2020-217 zo dňa 08.10.2021 vo výroku IV. upravujúcom styk otca s maloletými deťmi. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov sa náhrada trov konania nepriznáva.

8. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie otec, a to proti výroku II. až VIII. Uviedol, že bolo preukázané, že nemá príjem na to, aby výživné bolo zvýšené. Výživné bolo naposledy určované 8.10.2021, kedy súd dospel k tomu, že nie je potrebné zvýšiť výživné. Z preukázaných materiálov

vyplývalo, že D. B. so svojimi deťmi má príjem okolo 2100 € dokopy so všetkým spolu a ich výdavky boli preukázané na 1400 €. Napriek tomu si ide zvyšovať výživné. Bolo preukázané, že jeho príjem je 885 Eur a výdavky boli zdokladované vo výške 834,77€. Tak nevie, ako môže okresný súd zvýšiť výživné o 100 € na všetky 3 deti dokopy. Touto cestou podáva námietku, pretože zo súdneho pojednávania vyplývala zaujatosť sudkyne voči jeho osobe a maximálne neprofesionálny prístup. Sudkyňa sa mu počas pojednávania viackrát vyhrážala, že nech sa ju nesnaží nahnevať, pretože mu dá také vysoké výživné že sa z toho nespamätá. Sudkyňa argumentovala tým, že keď mu nevychádza z príjmu zvýšenie výživného, má si zohnať novú prácu. Pritom nie je preukázané, že by deti trpeli nejakým hladom, alebo že by im niečo chýbalo. Chcel by vedieť, podľa akého paragrafu mu môže súd nariadiť nájsť si novú prácu len preto, aby sa zvýšilo výživné. S takou aroganciou ako na súde v Novom meste nad Váhom sa ešte nestretol. Nie je možné, aby niekto bez dôkazov len tak povedal, že zvýšime výživné. Prvotný návrh bol iba úprava styku s deťmi a následne na prvom pojednávaní si matka začala žiadať zvýšenie výživného. Je zarážajúce, že v priebehu dvoch mesiacov si zrazu zmyslela zvyšovať výživné. Posledné dva roky sa snaží mať zaplatené výživné za každý L.

L..N.

mesiac a zrazu prichádza návrh na zvýšenie výživného, čo bude mať za následok, že sa dostane do finančnej tiesne a bude mať existenčné problémy. Preto navrhol zrušiť rozsudok a stanoviť výživné v pôvodnej výške.

9. Matka ani kolízny opatrovník sa k odvolaniu otca písomne nevyjadřili.

10. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP) po zistení, že odvolanie podal oprávnený účastník konania (§ 7 CMP) v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP), preskúmal vec v rozsahu danom v ustanovení § 65 CMP a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario v spojení s § 2 ods. 1 CMP) potvrdil rozsudok okresného súdu, keďže dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav, posúdil ho podľa správnych ustanovení zákona o rodine, v odôvodnení sa vysporiadal s podstatnými okolnosťami prejednávaneho prípadu a s jeho závermi sa odvolací súd cez úpravu v ust. § 387 ods. 1, 2 CSP stotožnil.

11. Vzhľadom na konštatovanie vecnej správnosti rozsudku okresného súdu a stotožnenie sa s dôvodmi uvedenými v jeho písomnom vyhotovení, krajský súd za aplikácie § 387 ods. 1, 2 CSP odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozhodnutia okresného súdu. Z titulu aplikácie § 387 ods. 2 CSP v spojení s uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. IV. ÚS 350/09 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2Cdo 170/2005 nie je pri potvrdení rozhodnutia okresného súdu potrebné, aby krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia zopakoval tie závery napadnutého rozhodnutia okresného súdu, s ktorými sa stotožňuje, pretože odôvodnenia a rozhodnutia prvostupňového súdu a odvolacieho súdu tvoria jeden celok (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), a tým je postačujúce len odkázať cez § 387 ods. 2 CSP (do 30.06.2016 cez § 219 ods. 2 OSP) na odôvodnenie obsiahnuté v napadnutom rozhodnutí okresného súdu.

12. Podľa ust. § 75 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnenú potrebu oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

13. Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom spisového materiálu dospel k záveru, že odvolanie otca nemožno vyhodnotiť ako dôvodné. Otec svoje odvolacie dôvody skoncentroval do námietky, že nemá príjem, ktorý by umožňoval zvýšenie výživného, pričom matka má so svojimi deťmi príjem, ktorý prevyšuje ich výdavky, a napriek tomu žiadala zvýšenie výživného. Krajský súd vo vzťahu k takto vymedzeným odvolacím dôvodom v celom rozsahu odkazuje na vecne správne závery okresného súdu, s ktorými sa krajský súd ako súd odvolací stotožnil. Z odôvodnenia rozsudku okresného súdu vyplýva, že okresný súd sa dôsledne zaoberal pomermi na strane matky, pomermi na strane otca a vyhodnotil tiež zmenu pomerov, ku ktorej došlo od posledného rozhodovania o vyživovacej povinnosti tak na strane matky maloletých detí ako aj na strane otca a maloletých detí samotných. Je potrebné poukázať na skutočnosť, že od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti v čase rozvodu manželstva

v roku 2015, ubehlo časové obdobie cca 8 rokov. Na strane matky došlo k zmene pomerov, keď sa podstatným spôsobom zvýšili jej príjmy. K zásadným zmenám ale predovšetkým došlo u maloletých detí, keď v čase pôvodného rozhodovania najstarší syn navštevoval materskú školu a dvaja mladší synovia boli s matkou doma a v súčasnosti všetky tri deti navštevujú základnú školu. Aktuálne sa tak jedná o určovanie vyživovacej povinnosti otca k trom deťom vo veku 13, 12 a 11 rokov, ktorých potreby sú diametrálne odlišné od potrieb malých detí v roku 2015. Okresný súd vecne správne poukázal aj na nárast nákladov spojených s rastom spotrebiteľských cien v poslednom období. Čo sa týka pomerov na strane otca, krajský súd v celom rozsahu poukazuje na závery plynúce z rozsudku súdu prvej inštancie, ktorý sa zaoberal tvrdeniami otca ohľadom jeho aktuálnych príjmov. V zhode so súdom prvej inštancie možno poukázať na skutočnosť, že údaje uvádzané otcom ohľadom jeho príjmovej situácie sa javia ako nevierohodné. Otec na jednej strane uvádzal svoj príjem od spoločnosti FINGO.SK vo výške 600 Eur mesačne, čo však nezodpovedá zisťovaniu uskutočnenému okresným súdom, keď táto spoločnosť za obdobie od januára 2022 do augusta 2023 vyplatila otcovi priemerne 374,55 Eur. Zároveň nemožno ako hodnoverné hodnotiť informácie poskytnuté otcom ohľadom jeho príjmov, ktoré pochádzajú z predaja produktov z chovu zvierat, keď otec tieto príjmy v rámci svojho písomného vyjadrenia a v rámci svojho vyjadrenia na pojednávaní uvádzal rozdielne. Samotný otec pritom v podanom odvolaní nespochybnil svoj dobrý zdravotný stav a neuviedol žiadne okolnosti, ktoré by mu bránili v tom, aby sa zamestnal a aby dosahoval príjem, z ktorého bude schopný pokryť odôvodnené potreby svojich maloletých detí. Potom za situácie, keď od posledného rozhodovania o výške vyživovacej povinnosti uplynulo časové obdobie 8 rokov, čo ako už bolo konštatované, sa prejavilo v podstatnom zvýšení výdavkov spojených s výchovou a výživou maloletých detí, považuje krajský súd zvýšenie výživného o 30 Eur mesačne na maloletého A. a maloletého A. a o 40 Eur mesačne na maloletého C. za primerané. Odvoláciu žiadosť otca, aby výživné zostalo v pôvodnej výške určenej v roku 2015, potom nemožno vyhodnotiť ako dôvodnú.

14. Pokiaľ otec v podanom odvolaní v tomto smere spochybňoval závery súdu prvej inštancie, poukazuje krajský súd na úpravu citovaného ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Toto ustanovenie zakotvuje inštitút potenciality, v zmysle ktorého je potrebné zohľadniť nielen reálne dané okolnosti a pomery preukazované osobou povinnou platiť výživné, ale je možné vychádzať aj z domnienky existencie určitých skutkových okolností a prihliadnuť na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného, a tiež prípadne na skutočnosť, že sa bez dôležitého dôvodu vzdal majetkového prospechu, prípadne finančne výhodnejšieho zamestnania alebo iného zdroja príjmov. Okresný súd s prihliadnutím na tento inštitút vecne správne konštatoval, že na strane otca neboli zistené žiadne prekážky, ktoré by mu bránili v tom, aby začal riadne pracovať. Krajský súd je toho názoru, že v okolnostiach posudzovanej veci je inštitút potenciality v plnej miere aplikovateľný. Tento inštitút umožňuje vychádzať pri určovaní výšky výživného nie zo skutočne dosahovaného príjmu, ale z príjmu, ktorý by povinná osoba mohla pri štandardne očakávateľnom prístupe k plneniu si zákonnej vyživovacej povinnosti a s ohľadom na svoje danosti – vek, vzdelanie, prax a zdravotný stav, dosiahnuť. V prejednávanej veci pritom otec sám deklaroval, že pred riadnym zamestnaním dáva prednosť venovaniu sa záhrade a chovu hospodárskych zvierat. Takýto prístup v žiadnom prípade nemôže obstať za situácie, kedy má otec štyri vyživovacie povinnosti k maloletým deťom, z ktorých jedno je zdravotne postihnuté. Otec neuviedol žiadne relevantné okolnosti, ktoré by mu aktuálne bránili v tom, aby sa zamestnal a aby si tak zabezpečil príjem zodpovedajúci jeho vzdelaniu vo výške potrebnej na to, aby na výživu svojich maloletých detí mohol prispievať primeranou sumou. Otec si pritom musí uvedomiť, že má vyživovacie povinnosti a výživu svojich maloletých detí je povinný zabezpečovať, pričom na jeho strane nemožno konštatovať žiadne okolnosti, ktoré by mu znemožňovali sa zamestnať, resp. by ho na pracovnom trhu znevýhodňovali.

15. Otec v podanom odvolaní spochybnil aj prístup konajúcej sudkyne. Z ním podaného odvolania však nevyplývajú žiadne okolnosti, ktoré by mohli viesť k záveru, že by vo veci rozhodoval vylúčený sudca, ani žiadne okolnosti, ktoré by spochybňovali vecnú správnosť rozsudku súdu prvej inštancie. Zo strany otca sa jedná len o všeobecné tvrdenia v tom smere, že sa mu sudkyňa vyhrážala, že mu určí vysoké výživné, z ktorého sa nespamätá, a že pôvodne predmetom konania bola iba úprava styku a až následne matka na pojednávaní začala žiadať aj zvýšenie výživného. Z uvedených tvrdení tak nevyplýva, že by sudkyňa mala akýkoľvek vzťah či už k veci, alebo k účastníkom, ktorý by ju z prejednávania tejto veci mal vylúčiť. Rovnako neobstojí ani námietka o tom, že dodatočne bol predmet konania rozšírený o zvýšenie vyživovacej povinnosti, keď zákonná úprava umožňuje, aby došlo k zmene pôvodne podaného návrhu, a preto matke nič nebránilo v tom, aby v priebehu konania o úprave výkonu rodičovských práv a povinností uplatnila aj návrh na zvýšenie výživného. Čo sa týka námietok otca, že matka má dostatočný príjem na pokrytie výdavkov svojich a výdavkov maloletých detí, a preto nie je

dôvodné zvyšovať výživné, uvádza krajský súd, že každý z rodičov má vyživovaciu povinnosť v rovnakej miere. Je potrebné konštatovať, že prevažná časť starostlivosti o maloleté deti je na strane matky a okrem vyživovacej povinnosti v jej materiálnej podobe je tak potrebné zohľadniť aj skutočnosť osobnej starostlivosti matky. Z vykonaného dokazovania totižto vyplynulo, že otec matke so starostlivosťou o maloletého A. a C. nijakým spôsobom nepomáha a k sebe si berie len maloletého A.. Okresný súd tak vecne správne pri určovaní rozsahu vyživovacej povinnosti prihliadol aj na skutočnosť osobnej starostlivosti matky o maloleté deti, čo zodpovedá zákonnej úprave § 62 ods. 4 Zákona o rodine.

16. Na základe uvedených zhodnotení pristúpil krajský súd podľa ustanovenia § 387 ods. 1, 2 CSP k potvrdeniu odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie vo výrokoch, ktorými okresný súd od 31.05.2023 zvýšil vyživovaciu povinnosť otca k maloletým deťom, vo výrokoch, kde okresný súd vyčíslil nedoplatok otca na výživnom vzniknutý z titulu zvýšenia výživného, a vo výroku VIII., kde okresný súd konštatoval zmenu pôvodného rozsudku o úprave vyživovacej povinnosti, a v podrobnostiach odkazuje na vecne správne závery okresného súdu.

17. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 52 CMP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CMP a žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal.

18. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním senátu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Podľa § 430 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa § 421 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.